

libertijn

Humanistisch jeugd-
en jongerenblad

redactie-adres:
Postjeskade 43 I
Amsterdam 17

Postgiro: 13.82.77.7

redactie:
M. Westeneng
H. van Weely
H. Nuij

eindredactie:
A. van Hees
Th. van Beek

abonnementsprijs:
f 5,75 per jaar
(voor donateurs méér)

losse nummers 65 cent

advertentietarief
op aanvraag

1e jaargang nr. 5
mei 1967

verschijnt maandelijks

Het is wellicht de moeite waard reeds nu een korte samenvatting te geven van de discussies die plaats vonden rondom SEXTANT 67 voor het gewest Noord-Holland Zuid (Haarlem, Zandvoort, Beverwijk, IJmuiden enz.). Dit zonder vooruit te lopen op de konklusies van de Wetenschappelijke Raad der NVSH. Eveneens zal de lezer zelf zijn eventuele gevolgtrekkingen kunnen maken uit datgene wat gemiddeld door een veertiental aanwezigen (waarvan dan weer ruim de helft jonger was dan dertig jaar) geformuleerd is in een aantal rapporten. Opgemerkt wordt nog dat zowel door ouderen als door jongeren zeer entoesiast en in de juiste sfeer gewerkt werd.

Voorechtelijk geslachtsverkeer.

Het huwelijk moet geregistreerd worden; reden is de verantwoordelijkheid t.a.v. de gemeenschap, vrouw en kinderen. Het geeft zodoende een beschermende waarde.

Geslachtsgemeenschap kan op zichzelf bestaan en behoeft derhalve geen huwelijk. De vrees voor kinderen speelt nog een rol.

Voorechtelijk geslachtsverkeer wordt in principe aanvaard, maar in de praktijk zijn er legio nuanceringen binnen het kader van de individuele persoonlijkheid voor wat betreft de wijze waarop en de mate waarin één en ander zal plaatsvinden. Voorechtelijke geslachtsgemeenschap die echt beleefd wordt d.w.z. op het geestelijk en lichamelijk niveau der beide partners, ook al duurt deze beleving zeer kort, is geoorloofd. Het risico van een eventueel kind moet geaksepteerd worden en ook de gemeenschap dient open te staan voor de hiermede samenhangende problematiek. In de opvoeding moet een „passieve” vorm van voorlichting verwerkt zijn. Eigen voorbeeld en openheid, alsmede de onopzettelijkheid zijn hier een zeer voorname faktor.

Buitenechtelijk geslachtsverkeer.

Echtscheiding.

Abortus provocatus (criminalis).

Aan de orde komt de lustbeleving „op zich” door goede voorbehoedmiddelen. Geslachtsgemeenschap, huwelijk, voortplanting e.d. zijn niet meer per sé inherent. Door het monogame huwelijk, dat zeer nauw verbonden is met onze westerse kultuur, zal buitenechtelijk geslachtsverkeer wel aan een aantal voorwaarden moeten voldoen.

Wellicht is er eveneens een overwaardering van de geslachtsgemeenschap. De faktor liefde, alhoewel niet duidelijk geformuleerd, speelt vaak de grootste rol. Indien men kwetsing van één der partners wil vermijden, dan is buitenechtelijk geslachtsverkeer niet gewenst. In andere gevallen wel toelaatbaar.

Botsing met christelijke beginselen, ook met betrekking tot echtscheiding is niet uitgesloten.

Overspel is een geldige reden tot echtscheiding. Het

belang van de kinderen moet in alle gevallen en te allen tijde, ook derhalve in de wet, gewaarborgd zijn. Wetten dienen ter bescherming en ter begeleiding, niet ter afdwinging.

Kinderen hebben recht om opgevoed te worden.

De echtscheidingswetgeving dient aan de huidige situatie aangepast te worden.

Abortus provocatus.

Homoseksualiteit.

Pornografie.

Prostitutie.

Abortus provocatus wordt weliswaar moord genoemd, in de discussie blijkt, dat zij toch, zeker op medische-indikatie, mogelijk moet zijn. De grenzen van leven en dood zijn niet nauwkeurig weer te geven, zodat voorzichtigheid in oordeel geboden is, mede gezien de psychische betrokkenheid. De wet dient hiernaar gericht te worden. Speciale aandacht voor de verhouding moeder-kind is gewenst.

Onder homofilie wordt verstaan, de sterke psychische en emotionele gerichtheid op personen van dezelfde kunne. Voor wat betreft de strafbaarheid en laakbaarheid dienen de wetten aangepast te worden.

Bij pornografie blijkt begripsomschrijving uitermate moeilijk, vooral wanneer het begrip erotiek een rol gaat spelen. De wet dient ook hier geen dwingende maatstaven aan te leggen die de persoonlijke vrijheid zouden kunnen aantasten.

Bij prostitutie blijkt dat vele zaken voor de buitenwereld onduidelijk zijn, men geeft dan ook geen meningen die er op zouden kunnen duiden of dit verschijnsel al of niet ooit zal verdwijnen. Het is een materie, die vele onduidelijkheden oplevert.

Ter sprake is voorts nog gekomen de geboorteregeling, die welke door iedereen, d.w.z. van de deelnemers, akseptabel is. Een taak voor de NVSH is er stellig nog. Misschien kan zij nu pas werkelijk aan haar taak en functie in ons maatschappelijk bestel beginnen, nl. hervorming van de seksualiteit.

B. N. Binnendijk,
Haarlem.

REDAKTIONEEL

Kopij moet vóór de eerste van iedere maand ingezonden zijn. De redactie gaat over tot plaatsing van de ingezonden kopij, doch de schrijver is verantwoordelijk voor z'n produkt.

Het is ook mogelijk illustraties in te zenden.

Wij verzoeken een ieder, eventuele adreswijzigingen of onjuistheden tijdig aan ons door te geven.

Libertijn biedt gelegenheid tot het plaatsen van „kleine” advertenties, tarief bij redactie verkrijgbaar.

En wij dan?

Daar het 17e H.V.-kongres nou niet bepaald een jongerenkongres was (integendeel) achten wij het wel van belang dat ook van de kant der jongeren een visie op dit gebeuren gegeven wordt. Vele lezers zullen direkt denken „nou jullie ook al”. Maar lezer, wanneer u de H.V.-periodieken gelezen hebt, waarin beschrijvingen, verslagen en nog meer van dergelijke toestanden staan die allemaal doen voorkomen dat alles „lekker liep” en dat 't een suksesvol kongres is geweest, dan moet u beslist dit artikel uitlezen. Het patroon van het kongres was — zoals te voorzien — gezapig, weinig zeggend en onbevredigend. Althans voor ons, jongere humanisten. Ieder progressief geluid of alles wat inging tegen de reeds uitgezette koers (van het bestuur) werd onmiddellijk van de tafel geveegd. Er zijn ook geen bijzondere, opzienbarende beslissingen genomen. Steeds bekreep mij het gevoel dat dit kongres een schijnvertoning was omdat alles al vast stond en wel of niet door het bestuur was aanvaard, discussiëren bleek dan ook zinloos, al waren de aangevoerde argumenten nog zo reëel. Ik kreeg uiteindelijk de indruk met de discussie tussen zaal en het bestuur, dat er maar één man achter de tafel zat en dat hij alléén de beslissingen nam, en de rest zat er als „Joker” bij. Verder was het een grote teleurstelling, dat onze leeftijdsgroep steeds maar ergens in de ruimte bleef hangen, zonder duidelijke vorm te krijgen. Terloops werd het „jeugd- en jongerenwerk” aangevoerd, doch dit „werk” schijnt zich nog steeds te beperken tot het herhaaldelijk uitroepen van „we moeten de jongeren aantrekken”. Op zichzelf wel aardig, maar het komt nooit verder dan het uitroepen van vorgenoemde kreten. Hieruit konstaten wij dat het H.V. de jongeren óf niet belangrijk vindt, óf niet weet hoe ze de zaak moet aanpakken. Terwijl juist een organisatie als een Humanistisch Verbond met en voor jongeren veel zou kunnen ondernemen. Een gezonde organisatie behoort voor het jeugd- en jongerenwerk de belangrijkste begrotingsposten te hebben. Bij het H.V. is het echter één der kleinste, nl. f 16.000,— waarvan aan salaris en sociale lasten al f 6.000,— af gaat. Er is een jeugd- en jongerenwerkgroep die geld kost (vergaderingen e.d.), 2 keer per jaar wordt een konferentie georganiseerd, dat kost ook het nodige, en tenslotte is er nog het humanistisch jeugd- en jongerenblad, dat geld kost, maar daar zijn geen financiën voor. Dit zijn de enige „praktische” activiteiten van het H.V. op het gebied van jongerenwerk.

Alle H.J.G.-, H.J.B.-, kontaktgroepen e.d. hebben te kampen met financiële tekorten zodat deze groepen in alles tot het minimum beperkt zijn en belangrijke dingen niet kunnen ondernemen omdat er geen middelen voor zijn. Wij achten een dergelijke situatie onjuist en niet alleen in het belang van de jongerengroepen, maar ook in het belang van het H.V. zouden wij erop aan willen dringen méér, nog veel meer geld beschikbaar te stellen voor onze „vergeten groep”. Er zijn genoeg andere activiteiten van het Verbond waar minder voor uitgegeven kan worden, zoals geestelijke verzorging voor militairen en al wat hierbij hoort. Wie de jeugd heeft, heeft (de) toekomst!

ORIËNTATIE

In deze serie is weer een nieuw deeltje uitgekomen, t.w.

AUTONOMIE

Thans zijn in deze twee series van vijf brochures reeds verschenen:

- I. Huwelijk en gezin
 1. Verkering en verloving
 2. Trouwen
 3. Gezinsvorming en opvoeding
 4. Het gemengde huwelijk
 5. Gezin en maatschappij
- II. De mens en zijn wereld
 1. Atoom en kosmos
 2. Existentie
 3. Evolutie
 4. Autonomie

De prijs per serie bedraagt f 2,50. U kunt deze bestellen door storting of overschrijving op girorekening no. 30 49 60 t.n.v. het Humanistisch Verbond te Utrecht. Op het girostrookje te vermelden: „Oriëntatie I en/of II”.

Van het maart-nummer hebben we nog een aantal exemplaren, speciaal voor linkshandigen vervaardigd, beschikbaar. Zij, die hiervoor interesse hebben kunnen zich tot de redactie wenden.

Het redactie-adres en gironummer staat elders in dit blad. Voor hen geldt dezelfde abonnementsprijs.

De profiteurs

In het donker duister doemden
obscure figuren...

Uit slavengraven laven zij
't dorstig bekken vol,
bochelend

rochelend,

riolerend

vitriolerend.

Waaien wapperend de zerken om,
ziedend in de manezon.
Dansen zwierend en zwaaiend
de zondagspaden door... om,
bij 't scheiden van de maan,
gierend en graaiend
in 't ochtendgloor

teloor te gaan.

Bob van Leeuwen

Internationaal H.J.B.-kamp op Texel

Op het noordpuntje van Texel organiseert de H.J.B.-Nederland van 15 tot 29 juli 1967 een tentenkamp. We organiseren dit kamp met een tweeledig doel:

in de eerste plaats gaan we vakantie houden en in de tweede plaats gaan we het internationale Humanistische jongerencongres bespreken, dat in 1968 te Brussel zal worden gehouden. Voor het vakantie houden hebben we de eerste negen dagen gepland, dus van 15 tot en met 23 juli; ook alle niet-Nederlandse H.J.B.-ers nodigen we hiervoor van harte uit. De almanak voorspelt ons mooi weer, het strand is vlakbij en we organiseren zo nu en dan een programmapunt (Sluftervallei, Texel's Museum). Van 23 tot en met 29 juli willen we overleggen over het jongerencongres '68. Hiervoor verwachten we uit alle landen die aan het congres wensen deel te nemen een afvaardiging om van gedachten te wisselen over: wat verwachten we van het congres, wie komen er en over welk thema zullen we het hebben. Als de tentenakkomodatie toereikend is, zijn ook niet-vertegenwoordigers welkom.

We stellen het zeer op prijs uit alle landen met Humanistische jongeren enkele deelnemers te ontvangen.

Wie voor dit kamp belangstelling heeft leze onderstaande gegevens. Op het gereserveerde terrein zijn tenten en is kookgerei aanwezig. Zelf meenemen: eetgerei, toiletspullen, (zwem)kleding, slaapzak en als je wilt een eigen tent.

De deelnemersprijs bedraagt voor de eerste negen dagen Hfl. 55,—, voor de zes dagen Hfl. 37,50 of Hfl. 8,— per dag.

Bij de bedragen zijn kosten voor overnachten, eten en ekskursies inbegrepen; korting voor zelf meegebrachte tenten kan niet worden verleend.

Het Nederlandse korrespondentieadres voor alle kampzaken is: Meijuffrouw I. Dekker, Olivier van Noordstraat 4, Hilversum, telefoon (02950)-40815.

Iedere belangstellende kan hier nadere gegevens krijgen of zich opgeven. Het adres van het kam-

onze zuiderburen (1)

Begin april hield de Belgische H.J.B. haar vierdaags nationale congres in Overpelt/Neerpelt even ten zuiden van de grens bij Eindhoven. Deze Humanistische Jongeren Beweging is duidelijk een vereniging van een kleine minderheid in een land met een overwegend rooms-katholieke bevolking. Hierdoor voelen de buitenkerkelijken — en dus ook de buitenkerkelijke jeugd — een veel sterker behoefte zich te organiseren en strijdbaar op te stellen ter verkrijging en verdediging van hun rechten. De Belgische H.J.B. omvat dan ook alle humanistische jongeren, hoofdzakelijk studenten en middelbare scholieren. Er zijn afdelingen, waarvan de een beter functioneert dan de ander. Dat de buitenkerkelijken zich meer bij elkaar betrokken voelen en eerder bereid zijn het predikaat humanisme te aanvaarden, blijkt al heel sterk in Gent, waar een afdeling van de H.J.B. is, een Humanistische Studenten Vereniging die zich op landelijk vlak ook onder de H.J.B. schaaft en tenslotte een studentenvereniging met een vrijzinnig (d.i. buitenkerkelijk) programma die eveneens op het landelijk congres rekening en verantwoording aflegt. Deze wat anarchistisch aandoende groepering tracht de democratie tot het uiterste door te voeren, door elke maand een ledenvergadering te houden waar het programma voor de komende maand wordt vastgesteld en waar tevens de voorzitter en de secretaris voor de volgende ledenvergadering worden gekozen. Alleen de penningmeester wordt voor de duur van een jaar verkozen in verband met de subsidie(?). Deze groep heeft dan ook de toepasselijke naam „'t Zal wel gaan”.

Het congres werd geopend met een doorwrochte rede van prof. J. Kruijthof over „H.J.B. en Politiek”. Politiek, zo betoogde hij, is een overkoepeling van het geheel van apparaten die de samenleving gaande houden. Het verschijnsel politiek heeft dan ook alles te maken met macht. Daarbij komen vragen als: wie heeft haar? wie zou haar moeten hebben? en wat doe je er mee? In deze politiek gaat het om de strijd om de macht, dat betekent actie, daden stellen, compromissen sluiten en je handen vuil maken. Het is een eis, dat een ieder aan politiek doet, maar was dat maar zo. En de jeugd? In elk geval neemt het politieke bewustzijn toe. Hij meende dat de jeugd thans meer betrokken is bij Vietnam dan 40 jaar geleden bij de Spaanse burgeroorlog. Dit politieke bewustzijn slaat ook meer op de buitenlandse, dan op de binnenlandse politiek. De jeugd heeft ook een veel groter verantwoordelijkheid dan zij zelf denkt. Zij is zeker tweemaal zo ontwikkeld dan de oudere generaties, die op alle mogelijke manieren achter lopen. De jongeren tussen de 20 en 30 jaar vormen het ontwikkeldste deel van de bevolking. Het is dan ook te betreuren dat zij er organisatorisch maar zo'n beetje bij hangen of zich onvoldoende van de ouderen distantiëren. Zijns inziens kan buitenkerkelijke jeugd en dus ook humanistische jeugd per definitie alleen maar progressief zijn of zou dit althans moeten zijn, hiermee een lijn doortrekkend van Erasmus, Montesquieu-Voltaire, Marx. Een vraag, waar de spreker ook zelf nog niet uit gekomen is, betreft de samenwerking met progressieve jeugd uit andere bevolkingsgroepen. Er zijn ongetwijfeld zaken waar de buitenkerkelijken onder aanvoering van de humanisten zich zelfstandig moeten opstellen, althans in België: behandeling van buitenkerkelijke gevangenen, de buitenkerkelijke militairen en dit soort zaken. Wanneer het geen specifiek buitenkerkelijke belangen betreft, maar als het gaat om radicale maatschappelijke omwentelingen, dan laat zich samenwerking met progressieve katholieken bijzonder goed indenken. Helaas liet dit vuurwerk van denkbeelden en uitdagende uitspraken weinig tijd voor discussie. Wel kwam men nog tot de conclusie dat de H.J.B. in haar acties zich niet zal moeten beperken tot het aannemen van moties en het uitgeven van persberichten alleen. Er zal daadwerkelijke actie — zelfstandig of met anderen — op dienen te volgen.

De tweede dag van het congres stond geheel in het teken van het onderwijs. Met de Nederlanders heeft men gemeen, dat men streeft naar democratisering van het onderwijs. Dat wil niet alleen zeggen dat het onderwijs toegankelijk gemaakt moet worden voor de jeugd uit alle lagen van de bevolking, maar ook dat de deelnemers meer te zeggen krijgen in het beleid van de scholen zelf en het overheidsbeleid, dat over de scholen gevoerd wordt. Verder is de situatie in België zo geheel verschillend van de Nederlandse, dat geen vergelijking of eenvoudige uiteenzetting recht doet aan de moeilijkheden. Het duidelijkst wordt dit wellicht door te vermelden dat in alle klassen van de rijksscholen kruisen hangen. En zo als een van de deelnemers vertelde: het pro-

bleem is niet dat ze er hangen, maar het probleem begint pas als je ze er weg wil hebben. Zelfs voor het lokaal waar de lessen moraalmeer gegeven worden (een tegenhanger van het godsdienstonderwijs) moest het nog zes maanden vinnige strijd kosten alvorens het omstreden houtwerk kon worden verwijderd. Dit werd dan verteld in een klaslokaal waar men voor de gelegenheid op de plaats van het houtwerk een driehoek had gehangen en dit voorwerp van de meetkundeles bungelde aan het spijkertje boven het bord.

M. W. Verduijn

onze zuiderburen (2)

Van congresmoeheid was op de derde dag nog weinig te merken. Na een wat rommelig agendapunt „gewestelijke verslagen”, kwam de Nederlandse spreker, de luitenant-kononel Spits aan het woord. Hij hield een lange en onverwacht genuanceerde voordracht over militaire paktten, i.h.b. de Noordatlantische Verdragsorganisatie. Hij trachtte aan te tonen dat defensieve allianties als de NAVO, waarbinnen de bewegingsvrijheid op militair gebied van de deelnemende landen wordt beperkt, in het internationale politieke spel als instrument van het machtsvenwicht een positieve, stabiliserende functie vervullen. De luitenant-kononel vond onder zijn gehoor, dat zich graag progressief en radicaal noemt, weinig medestanders. Dit bleek in de levendige en soms zelfs felle discussie; het werd uitdrukkelijk bevestigd in de motie die met overgrote meerderheid werd aangenomen:

„De H.J.B.(-België) stelt dat aan de basis van de paktten niet regeringen staan die de belangen van het volk verdedigen, doch primo worden die paktten al misbruikt door de grote mogendheden om de kleine te domineren, maar vooral verdedigt enerzijds de NATO de belangen van het grootkapitaal (o.m. door het op peil houden van de wapenproductie) en anderzijds behartigt het Warschaupakt de belangen van een leidende bureaucratie. De theorie van een machtsvenwicht dient om de massa te misleiden, terwijl integendeel een evenwicht tussen potentiële vernietigingskrachten vroeg of laat moet leiden tot een oorlog, b.v. door het gevaar voor het ontketenen van een oorlog door een „technische storing” of miscalculatie... Er mogen geen nieuwe militaire paktten afgesloten worden en alle bestaande ontmanteld... België kan het initiatief nemen door zich in 1968 terug te trekken uit de NATO, bij voorkeur in samenwerking met een equivalente staat uit het andere kamp”.*

In kleine discussiegroepjes kwam het probleem van de militaire paktten nog eens aan de orde. Opvallend was aan de ene kant de grote betrokkenheid bij de problematiek, aan de andere kant de ernst waarmee het kader van de HJB-België zijn vormende taak opvatte. Het maatschappelijk engagement, in Nederlandse humanistische kring misschien te weinig aanwezig, is bij de Belgen het oriëntatiepunt. Duidelijk stelt de slot-resolutie van het congres dat de HJB haar verantwoordelijkheid moet opnemen, de publieke opinie moet voorlichten, agitatie moet voeren, druk moet uitoefenen op de regering. Een geïmproviseerde teach-in over Vietnam, waarbij men zelf voor de informatie zorgde, leverde een zelfde actieve positiebepaling op: men verklaarde zich solidair met de Vietnamese revolutie, die moet leiden tot zelfbeschikking voor het Vietnamese volk. Verder werd geëist dat het internationale tribunaal van Lord Bertrand Russell en Jean-Paul Sartre op Belgisch grondgebied wordt toegelaten. Een inleiding en een film over Latijns-Amerika besloten deze dag die stond in het teken van de politieke bewustwording.

De laatste congresdag was gereserveerd voor de formulering van de verschillende resoluties en voor de bespreking van de „interne verenigingsaangelegenheden”. Veel wil ik hierover niet zeggen; het is voor de Nederlandse groepen misschien een schrale troost te weten dat de problemen waarmee zij intern zitten (nl. gebrek aan continuïteit, aan kader, aan financiën, slechte communicatie met het hoofdbestuur en de andere afdelingen, de positie ten opzichte van het H.V.) bij de Belgen evenzeer bestaan.

In conclusie kan ik zeggen dat het congres van de HJB-België een veelzijdige en levendige manifestatie is geworden. De beide leden van de werkgroep Jeugd- en Jongerenwerk van het H.V., de drie Socrates-leden en de twee leden van het hoofdbestuur van de HJB-Nederland hebben dan ook zeker er geen spijt van gehad in de paasvakantie naar Belgisch-Limburg te zijn gegaan. Ik kan iedereen dan ook aanraden het volgend jaar eens bij onze zuiderburen te gaan kijken.

A. van Olst

peerterrein is:
„Sluftervallei”, eigenaar: M. J. Reuvers, Duinweg, de Cocksdorp, Texel.

Namens H.J.B.-Nederland,
Paul Postma (voorz.)

PARIS

Je ziet de Parijzenaars er zomaar langs lopen of overheen stappen, alsof het de gewoonste zaak van de wereld is. Blijkbaar hebben ze het geaksepteerd als noodzakelijke rekwisieten voor hun boulevards en métrostations.

Toch knijpt er steeds wat in me als ik ze zie: de zwervers, clochards of hoe ze anders mogen heten van deze wereldstad. Bedelend of schuw weggedoken in portieken houdt ieder van hen zijn door drank wat verwaterde protest tegen iedereen en nogwat.

Dat is wat me zo benauwt in grote steden als Parijs; het gebrek aan menselijkheid, het steeds aanwezige gevaar van met de ene dag op de andere in de goot te vallen. Soms komt er iets van in het wereldnieuws, zoals over een man die al drie weken dood in een auto lag, geparkeerd op een boulevard waar dagelijks duizenden mensen overheen stromen.

Mooie theorieën kunnen opgezet worden: Die zwervers willen het toch blijkbaar zelf zo'n leventje, anders hadden ze wel de moed gehad er een eind aan te maken. Of: Je zou eerst de achtergronden van deze mensen moeten bestuderen gaan, en is het niet vaak zo dat ze niet eens geholpen willen worden?

Maar hoe moeilijk is het niet door zulke redeneringen met jezelf een beetje in het reine te komen. Ach zeggen we dan, we hebben nog zo hopeloos veel stapels papieren en formulieren in te vullen.

Het feit blijft echter dat er iets in me knijpt als ik nog eens aan ze terugdenk vanuit het schone Holland, en hun door en door vervuilde uiterlijken weer even voor me zie.

Hans van Weely

* (de formulering komt helemaal voor rekening van de HJB-België)

ik heb mijn haat verdrongen
in de put van mijn liefde
ik heb mijn vijand gekust
ik heb hem,
hoewel ik dorstig was,
mijn liefdesdrank geschonken.
ik heb het leven omhelsd.
ik heb een boeket zonnestralen geplukt
en hoewel ik het koud had,
heb ik het boeket
aan mijn vijand geschonken.

nu ben ik gelukkiger dan ooit.
nu kan ik weggaan.
slechts met een thermosfles vol warme
liefde

in mijn mandje met zonnestralen
en ik zal mijn liefde delen:
met jou
met u
met hem
met haar
met jullie
met hen
ik ben nu gelukkiger dan ooit

H. Nieuwland

Libertijn is nóg links of rechts, nóg
rood, geel/wit of blauw, Libertijn is
een progressief humanistisch jon-
gerenblad!

m & w

Abonneert u op

MENS EN WERELD

het 14-daags orgaan
van het Humanistisch Verbond.

Redaktie en administratie:
Oudegracht 152, Utrecht.
Giro 30.49.60 t.n.v.
het Humanistisch Verbond
te Utrecht.

zo de ouden zongen?

Artikel in 6 afleveringen
door: Arjen Struik

Aantekeningen bij het z.g.n. jeugdprobleem

IX

Het stellen van de diagnose (en hoeveel belangwekkende punten kwamen in het voorgaande niet eens ter sprake!) is een andere zaak dan het uitstippelen van een therapie. Maar het onderkennen van ziekteverschijnselen is een niet onbelangrijke stap op de weg naar een eventuele gezonder toestand. Ik zie overigens ook niet in welk belang humanisten van diverse richting zouden hebben bij de verdoezeling van een gedeeltelijk vreeswekkende werkelijkheid.

Wanneer er alleen maar reden tot angst was, kan verdoving wel eens het passendste antwoord zijn. Het lijkt echter thans nog ruimschoots mogelijk pogingen te ondernemen, zonder vergoelijking van de inderdaad enorme risico's onze situatie hier en nu te onderkennen vanuit een waarachtige bemoeienis met het zinvol maken van het menselijk bestaan, waartoe ons in dit werelddeel en in deze tijd nu juist ook zovele, soms zelfs eertijds nauwelijks vermoede, middelen ten dienste staan. Het gezaghebbendst zullen dan toch die ouderen blijken die, vanuit eigen overtuiging, de jongeren weten uit te dagen tot verantwoorde stellingname. De voornaamste voorwaarden waaraan de ouderen moeten voldoen, zijn: eigen mening voortdurend toetsen aan haar eventuele houdbaarheid in nieuwe omstandigheden, en bij dit moeizaam proces de jongeren durven betrekken.

Zó gaan wij de voorwaarden scheppen voor een werkelijke vrede, die grote geestelijke spankracht en weerbaarheid insluit. Niet langer zal het de soldaat meer zijn die de vrede moet handhaven door onze angst voor oorlog (vandaag nog het vigerend principe voor onze handelingen).

Daartoe is nodig dat allen de gelegenheid geboden wordt om tot de wijzen en sterken te behoren: dan pas wordt de nieuwe maatschappij werkelijk een meritokratie. Het zal echter ook steeds noodzakelijker worden dat een groot deel van de aandacht der koplopers gericht zal zijn op de begeleiding van hen die min of meer moeten achterblijven. Eerst dan leidt de democratie niet tot vervlakking, maar kan zij het middel worden om de aristokraten naar de geest de invloed te verschaffen zonder welke de nieuwe eeuw waarschijnlijk de heerschappij van de robot zou betekenen.

De mens, zijn lot eindelijk in eigen hand genomen hebbende, kan met zijn zelfgeschapen wereld zichzelf uitwissen. Meer dan ooit staat hij thans omwille van zijn voortbestaan voor de taak de goden in zijn borst met elkaar te verzoenen. Zijn heerschappij over de natuur zal hem mogelijkerwijs noodlottig worden, als hij niet tegelijkertijd wint aan zelfbepaling, en daartoe is nodig, behalve een aantal organisatorische maatregelen, die ommekeer in onze belangstelling waarvan wij gelukkig reeds de duidelijke symptomen zien in de gebieden van geesteswetenschappen, kunst en religie.

X

Als zich inderdaad een mutatie der mensheid voltrekt, dan is de voorspelbaarheid van de toekomst gedeeltelijk een fictie. Het leefgevoel van het jaar 2000 laat zich misschien enigszins gissen, het is overigens even oninzenkbaar als dat van thans het was voor de mensen rond 1900.

Wij moeten echter erkennen, dat de mens, zijn lot makende, zelf weer wordt bepaald door dat lot. Dit doet hij, en het overkomt hem, tesamen met anderen. De eenling maakt geen geschiedenis (meer); wij zullen elk in relatie moeten treden en de gemeenschappelijkheid van ons lot, de gezamenlijke verantwoorde-lijkheid voor aller op- of ondergang, leren aanvaarden.

Komen wij met z'n allen in één gevangenis te zitten of wordt de wereld een groot speelveld voor rijpe kinderen? Dat zou ook voor de toekomst te wit-zwart geschilderd zijn. Gedeeltelijk is de ene mens de gevangene van de ander en zijn zij elkanders gevaar; maar soms ook zijn wij voor elkaar een kans en wordt onze vrijheid aktueel en zinvol in de keuze voor elkaar.

Liefde en haat zijn zo oud als de wereld, of misschien moet ik zeggen zo oud als het leven, en ten minste zo oud als de menselijke levensvorm op die wereld; zonder verabsolutering van de ene of de andere mogelijkheid waren er altijd wijzen die de weg van het midden bewandelden en predikten. De tijd lijkt gekomen dat wij elk voor elkaar wijze en leerling kunnen gaan worden.

Reeds breekt bij velen het besef door, dat de grootst mogelijke individuele ont-plooiing eerst mogelijk zal zijn bij de verst denkbare sociale integratie. Daarom moet onze maatschappijvorm in discussie blijven, evenals onderwijs en opvoeding, want juist van hun opbouw en ordening zal het mede afhangen of jongeren, ver-vreemd van elkaar en van hun wereld, ons deze wereld met recht kunnen ver-wijten dan wel tesamen met ons hun kansen onder ogen leren zien en op zelf-standige wijze gebruiken. Ook zullen wij, om dit ooit enigszins te bereiken, de bedreigdheid van het menselijk bestaan moeten durven onderkennen en heel wat zoethouderij (van onszelf en anderen) afschaffen. Zó kan de mens tussen over-moed en wanhoop, in voorzichtig vertrouwen, zijn leven kiezen en kiezen voor het leven.

Wat dit inhoudelijk gaat betekenen, moge nu nog onvoorstelbaar zijn, onze uit-werking van deze opgave mag nimmer falen op een wijze die de toekomst voor wie na ons komen afsluit. Wij beseffen reeds, dat er geen enkele garantie bestaat voor die toekomst dan die éne: een voortdurende menselijke inspanning om mens en wereld in een zodanige konstellatie te brengen dat het geluk in bevredigende mate en kwaliteit bereikbaar blijkt. Als wij de organisatievormen uitvinden en de mentaliteit kunnen bevorderen waardoor jongeren en ouderen een wézenlijke bereidheid tot optimaal leven in elkaar weten te herkennen, dan zullen zij metter-daad elkaars aanvulling en stimulans betekenen. Ieder zal wel erkennen, dat dit thans nog te weinig het geval is.

Slot

Jongeren weekend

De voorjaarsmanifestatie van de werkgroep jeugd- en jongeren heeft plaats gehad in de vorm van een weekend georganiseerd in samenwerking met de H.J.G.-Amsterdam. Hoe het ging en hoe we het vonden is te lezen in de volgende regels.

55 jonge mensen van het H.V. en ook uit andere, godsdienstige kringen wilden, blij-kens hun aanwezigheid graag iets horen over „persoonlijke en gemeenschappelijke maatstaven”.

Dat zijn 55 prestaties (de weekendverslavingsgevallen daargelaten) want het was bij-zonder mooi weer en het knusse Amersfoortse stadscentrum was er des te verleidelij-ker door geworden. De krachtig oranje geverfde Amersfoortse kei echter moet voor de eventuele dwalers erg ontvullend geweest zijn en zo was er in „De Grasheu-vel” uiteindelijk werk aan de winkel voor Arjen Struik (adjunkt-direkteur van het Coorn-herthuis) en Wim Engelen (R.K. priester).

Struik was het eerst aan de beurt, op zaterdagmiddag.

Hij bepaalde eerst dat wij allen het probleem kennen van goed en kwaad. Allemaal ook moeten we een antwoord zoeken op de vraag „wat is goed en wat is kwaad”. Hoe moet een humanist, die tenslotte alles zelf wil ontdekken en ervaren, weten wat goed en kwaad is. Struik zegt dat zijn onderscheiding van goed en kwaad afhankelijk is van zijn geluksgevoel. Als hij iets goeds doet of beleeft is hij tevreden dus gelukkig. Iets kwaads doen of beleven veroorzaakt verdriet, ergernis, woede, wanhoop, kortom: ongelukkigheid. Ons streven naar geluk vormt onze moraal; onze beoordeling van wat goed en wat kwaad is.

De verschillende ongelukkigmakende gevoelens kunnen opgeheven worden door er iets anders tegenover te stellen. Het gaat er niet om het ongeluk te vermijden, want onge-luk hoort a.h.w. bij de mens, en bovendien: je kunt je nooit gelukkig voelen als je niet

Computer

Oh!, binaire telmachine
mens bedienen
decimaal ontkennen
mens verwennen
MENS ontkennen!
Elektronen als hormonen
flitsen door Uw brein
versterken Uw geheugen
Dit is waarheid!
Dat is leugen!
Maar waar Uw hart,
waar Uw ziel?
Ah, ha!
Steriel! Steriel!

Bob van Leeuwen

Voor Hugo Claus

de stroom gedachten
die uit
je ogen
liep,
heb
ik opgevangen,
ik heb ze
geordend. ik heb ze
op
volgorde gelegd.
wat ik er ook mee deed,
ze
bleven onbegrijpelijk.
zoals dit gedicht.
het had van jou kunnen zijn.

H. Nieuwland
Rijswijk

Een vriendelijk, doch dringend verzoek aan onze abonnees die het abonnementsgeld nog niet hebben overgemaakt: Wilt u dit storten op ons gironummer 13.82.77.7. Onze dank.

Wij vestigen de lezer er nog even de aandacht op dat „Libertijn” ook door middel van donaties gesteund kan worden (naast het abonnementsgeld).

Ach, klimt u óók eventjes in uw giroboekje, de P.T.T. doet de rest. Bij voorbaat onze dank.

Soldatesk

Een soldaat vroeg avondpermissie om de Mattheus Passion van J. S. Bach bij te wonen. Het verzoek werd de eerste maal afgewezen met als reden: Humanist. Nadat de kommandant er op gewezen was, dat het de soldaat niet ging om de woorden, maar om de muziek, kreeg hij de gewenste avondpermissie.

Moraal: De kruisiging van Jezus naar het evangelie van Mattheus is naar militair inzicht geen voer voor humanisten, Bach's muziek kan er wel mee door.

Max

weet wat ongeluk is. Het gaat er nu niet om in het ongeluk te berusten en een manier te vinden om je behoeften te bevredigen en gelukkig te worden.

Verschillende ongelukkigmakende factoren: verbittering, egoïsme (of eindeloze zelfopoffering) absolutisme, hebzucht, machtsdrang, eenzaamheid; hangen samen met het niet durven aanvaarden van de werkelijkheid.

Bij Struik komen de eerlijkheid, bescheidenheid, betrekkelijkheid en betrokkenheid als het gelukbrengende goede naar voren. Het speel-element is ook duidelijk in het idee van vrij zijn met anderen. Overigens: hij laat in zijn verdeling van goed en kwaad ieder zelf oordelen. Als iemand met een zalige glimlach naar het verbranden van een stapel Libertijnen kijkt zal de redactie dat met genoeg moeten nemen (dit is geen voorbeeld van Struik).

Engelen, olijk in een burgerpak, stelde vast dat hij niet kwam praten vanuit het katholicisme, net zomin als Struik vanuit het humanisme. Hij praat vanuit zijn opvoeding, zijn persoonlijkheid. Om deze verklaring betekenis te geven vertelde hij dat zijn vader een Brabantse boer was, dat hijzelf van een pilsje hield en van een partijtje scrabble en dat hij op de karnaval zich geen kat in een vreemd pakhuis voelde. Het belang dat hij hecht aan iemands historische achtergrond kwam in zijn beschouwing ook duidelijk naar voren.

Om te kunnen denken over wat goed en wat verkeerd handelen is, en zo een dienstbaar normenstelsel op te bouwen moeten we weten wat de mens eigenlijk is.

De mens is in wezen sociaal. Van ieder persoonlijk kan men verwachten dat hij zich geeft; het zich geven aan de ander is de kern van de samenleving en de machtigste vorm van opbouw. Door deze opgave komt men tot een zelfbevestiging, die noodzakelijk is voor ieder zinvol mensenleven. De overgave en de verbondenheid uiteten zich in b.v. liefde, vriendschap, rechtvaardigheid, verdraagzaamheid. Maar ook in onrecht, haat, onmenselijkheid ligt een zelfbevestiging.

Mogen we het goed vinden dat, behalve die overgave van ieder mens op zijn eigen manier, de gemeenschap eisen stelt aan ons persoonlijk gedrag? In hoeverre zou de gemeenschap haar stempel mogen drukken op ons persoonlijk oordeel over goed en kwaad?

Evenwicht ontstaat er als het „bestuur” van een groep mensen zijn plicht nakomt om het algemeen welzijn te bevorderen door het scheppen en garanderen van voorwaarden tot ontplooiing en vrijheid van ieder individu en als de individuen hun plicht nakomen om die vrijheid volkomen te benutten.

Bovendien is de dialoog noodzakelijk. Door je te uiten over wat er in je leeft tegenover een ander is er begrip en groei mogelijk.

Ik kreeg de indruk dat Struik en Engelen hetzelfde bedoelen. Bij de eerste vormen de individuen een samenleving en bij de tweede bestaat de samenleving uit individuen.

Een fijn verschilletje waarover je lang kunt theoretiseren. Discussie over deze beschouwingen bleek onmogelijk. Het zijn persoonlijke visies op de basis van weliswaar ons aller leven maar de persoonlijke vrijheid die wij allen geven en nemen maakt deze visies niet-diskutabel.

Voor een weekend is het dus beter, om een konkreter onderwerp te kiezen. Toch was het heel prettig om naar de beschouwingen te luisteren. Prettig, dat was het hele weekend wel. Het weerzien van oude bekenden uit de humanistische jongerenwereld is de moeite waard en de zaterdagavond met de jonge, zichzelf over-zingende en -spelende folksong-zanger (zonde van zijn mooie stem en z'n leuke koppie) en de vrolijke hupserij was erg leuk. Er waren, voor humanistische kringen, opvallend veel mini-jurken. Dat is een teken dat er leven is bij de jongeren. Dat is trouwens het weekend op zichzelf al, want het is het derde in ongeveer een jaar tijd.

Ik hoop dat in dit jaar het vierde georganiseerd wordt. Met een konkreter onderwerp.

Marie Westeneng

libertijn

f 5,75
per jaar

postgiro
13.82.77.7

Stimulantia:

De ene mens streeft het geluk na en de andere mens pleegt zelfmoord of zou het maar moeten doen. Ruwweg zou men op bovenstaande wijze de mensheid in twee groepen kunnen verdelen.

Wanneer iemand zelfmoord pleegt kan men hem of haar dat niet kwalijk nemen. Tenslotte is iederen vrij om op zijn eigen specifieke wijze over „zijn leven” te beslissen. Het is dikwijls de maatschappij, die iemand dwingt tot zo'n wanhoopsdaad en ieder ander zou zich hiervoor verantwoordelijk moeten voelen.

Wij, die zo zeker in onze schoenen staan zijn dan tekort geschoten in het communiceren met de ander. Het is heel begrijpelijk dat relatief de meeste zelfmoorden in de wereldsteden voorkomen, want daar waar zoveel mensen aanwezig zijn doet de eenzaamheid zich het best voelen. Bij het nastreven van het geluk staat de mens een groot aantal middelen ter beschikking. Ten eerste zou men door middel van communicatie met de ander zichzelf door de ander beter leren kennen. Als gevolg van allerlei frustraties is men echter niet snel geneigd zo eerlijk mogelijk te zijn, men speelt een spel en in dat spel kan men vele rollen bezetten. Soms is men bang dat als men zijn zwakheden toont deze later breed worden uitgesponnen, waardoor men direkt in een hoek geluld zou kunnen worden. Waar zijn de mensen, die zich zo eerlijk mogelijk uiten zonder geremd te zijn? Volgens mij bestaan die (nog) niet, tenzij...

Ja, tenzij men eens op één of andere wijze bevrijd wordt van zijn complexen en andere remmingen. De bevrijding geschiedde in het verleden wel met behulp van alcohol en tegenwoordig ook nog wel. Het is niet zo vreemd, dat geslaagde feesten gepaard gaan met alcoholgebruik, waardoor iedereen wat losser en vrijer wordt en tevens is het verdomd goed je eens lekker door te spoelen, waardoor alle opgehoopte onreinheden uit je lichaam verwijderd worden.

Geef jezelf

REKENSCHAP

**DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
voor wetenschap en cultuur, dat
een blad wil zijn voor de verdieping
van de humanistische overtuiging.**

Abonnementsprijs f 11,50 per jaar; voor contribuanten van de Humanistische Stichting Socrates, en voor studenten f 10,— per jaar.

**HUMANISTISCHE STICHTING
SOCRATES**

Postbus 114, Utrecht

Giro 58 22 93

Een andere mogelijkheid „ter bevrijding” is het gebruik van bewustzijnsverruimende middelen. Vooral in Amerika is men hier reeds ver mee gevorderd of beter gezegd heeft men al veel experimenten gedaan. Eén van de bekendste eksperimentators is daar een wegens het gebruik van L.S.D. ontslagen psycholoog van de Harvard Universiteit; Timothy Leary. Hij beweert onder meer dat men alleen dan L.S.D. mag gebruiken, wanneer men werkelijk zichzelf beter wil leren kennen en dat men het niet mag doen, omdat het zo „hip” staat. Verder zou hij voor zijn religieuze beleving L.S.D. nodig moeten hebben en daar er in Amerika vrijheid van godsdienst bestaat... Bij een séance van L.S.D.-gebruikers moet men ook nog iemand bij de groep hebben, die het middel niet gebruikt, maar wel weet wat voor ervaringen men er mee kan hebben. Deze „gids” heeft nu een zeer verantwoordelijke taak, want vooral bij het terugkeren van de „L.S.D.-trip” naar de werkelijkheid moet hij de deelnemers behulpzaam zijn.

Hoe komt het nu dat chemische stoffen als L.S.D. (Lysergeenzuur-di-ethyl-amide, voor het eerst bereid in 1943 door Stoll en A. Hofmann) zo'n bewustzijnsverruimende werking kunnen hebben?

Hiervoor bestaat nog geen eenvoudige verklaring, maar hypothesen zijn er natuurlijk wel. Het zou bv. mogelijk kunnen zijn, dat bovenstaande stof zijn invloed zal doen gelden op de chemische processen in de hersenen, waardoor dan weer het zenuwstelsel beïnvloed kan worden.

Voor wat betreft het gebruik van bewustzijnsverruimende middelen mag men wel stellen dat wij in de „beschaafde” wereld nog in een beginstadium verkeren. De Azteken gebruikten bv. al L.S.D.; alleen haalden zij het uit de zaden van een winde, dus L.S.D. is nog een natuurprodukt ook!

Een ander voorbeeld is het middel mescaline, dat door Indianenstammen, die in het dal van de Rio-Grande (op de grens van Texas met Mexiko) leefden uit daar-groeiende cacteeën werd geëkstraheerd. Met behulp van dit middel konden zij een staat van religieuze vervoering bereiken.

Tenslotte moet nog een laatste natuurprodukt vermeld worden, nl. het harsbestanddeel van indische hennep, oftewel „hasjish” of bij ons „marihuana” genoemd. Bij het roken hiervan treden hallucinaties en aanvallen van vrolijkheid op, resulterend in een heerlijke roes.

Alle bovenstaande stoffen zijn dus „natuurprodukten”, maar kunnen ook gesynthetiseerd worden, zodat er voor de mensheid ongekeerde mogelijkheden liggen om „bevrijd” te worden.

Als toekomstbeeld zou men het volgende kunnen zien: Theoretisch is het wellicht mogelijk een bewustzijnsverruimend middel te synthetiseren, dat geen schadelijke werking op de mens uitoefent en hem alleen maar gelukkig maakt. Door dit middel over de gehele wereld in het drinkwater te verwerken zal iedereen gelukkig zijn en dat wil men toch? Weg oorlogen en andere ellende, everybody happy and stoned, de computer zal alles voor ons doen, rampen worden automatisch tegen gehouden en de mens leeft zich uit in zijn creativiteit.

N.B. Om de overbevolking tegen te gaan zal ook de „pil” in het drinkwater verwerkt moeten worden.

Hans Nootenboom

Comité voor de Vrede 1961, Oosterstraat 12, Hoogkerk (Gr.), Postgiro 1112200.

Aktiegroep Vietnam, Belieslaan 1, Heiloo (N.H.), Postgiro 1263483.

Stichting Geweldloze Weerbaarheid, Potgieterweg 16, Heiloo (N.H.).

**zet u
zelf
eens
op de
bon!**

**Aan: Vrij Nederland,
Raamgracht 4, Amsterdam-C.**
Gelieve mij ter kennismaking en
vrijblijvend 10 achtereenvolgende
nummers van Vrij Nederland te
zenden. Voor dit proefabonnement
zend ik u f 3.50 / per postwis-
sel of postgirorekening 135176 /
Gem. Giro A'dam V 900

Naam: _____
Adres: _____
Plaats: _____
Datum: _____

**NEEM NAAST UW KRANT
VRIJ NEDERLAND**

Ter informatie

De **H.J.G.-Eindhoven** daagde alle leden van het Verbond ter plaatse uit: heeft humanisme voor ouderen een andere betekenis dan voor jongeren? Er werd verwacht dat op 18 april iedereen uit zijn schulp zou kruipen, maskers zou laten afvallen en deze konfrontatie niet aan zijn humanistische neus voorbij zou laten gaan.

Inmiddels is men er ook in Eindhoven toe over gegaan op een vaste tijd en plaats in te stuiven, namelijk zondags om half één in hotel „Stad Rotterdam”.

Sinds maart heeft **Alkmaar e.o.** een jongerenklub, zo vermeldt het maandbladje van het H.V. Eind maart was de eerste bijeenkomst en drie weken later de volgende. Helaas werd nog geen melding gemaakt van de gang van zaken: deelnemers, onderwerpen en wat dies meer zij. Hopelijk kunnen we daar een volgend maal meer over melden.

De **H.J.G.-Amsterdam** schijnt een voorzitterloos tijdperk ingegaan te zijn. In de Peperbus ontbreekt bij het rijtje bestuursleden tenminste de voorzitter. Dat neemt niet weg dat men een uitgebreide agenda van activiteiten heeft, w.o. een aantal avonden georganiseerd door Intervier. Thema van deze avonden is het begrip oorlog. Op de eerste avond waren de polemologe Fenna v. d. Burg, de overste Van Ramshorst en ds. Van Asperen (lid van Kerk en Vrede) als forumleden aanwezig. Het ging om een zo objectief mogelijke vaststelling van het begrip oorlog. De tweede en derde avond was Vietnam het onderwerp: Zijn de verschillende partijen gerechtigd om oorlogsgeweld te gebruiken in de situatie Vietnam? en wat doet men in Nederland om de oorlog in Vietnam te beïnvloeden? Een problematiek die ons allen na aan het hart ligt of althans behoort te liggen en dus niet ten onrechte aan de orde gesteld werd.

Behalve D '66 was er al een G '65. Dit is de naam van een **Steenwijker** gespreksgroep, die eind 1965 tot stand kwam, nadat uit een onderzoek van de maatschappelijk consultant voor Noordwest-Overijssel was gebleken dat er behoefte bestond tal van voorzieningen vooral voor de niet of nauwelijks kerkelijk gebonden jeugd. Alhoewel de groep, die huisvesting vond in het clubhuis d'Olde Veste, geen uitgesproken humanistische groep is, onderhouden de mentor, de heer M. Kiers, en enkele leden van die groep relaties met de H.V.-gemeenschap Mepel-Steenwijk en de landelijke werkgroep J. en J. van het Verbond. De groep telt zo'n 20 tot 25 leden, voor het merendeel leerlingen van de kweekschool en enkele studenten, waarvan er op de maandelijkse bijeenkomsten altijd ongeveer 12 verschijnen.

Deze groep heeft de primeur gehad van de organisatie van de eerste „teach-in” te Steenwijk: „Leidt welvaart tot welzijn?” De plaatselijke pers schreef: „De opkomst was hoger dan verwacht, de „gangmakers” leverden voldoende bijdrage voor een verder gesprek en „de zaal” bleek mondig genoeg te zijn”. Gangmakers waren drs. S. C. Derksen, leraar Rijkskweekschool, drs. G. de Groot, Statenlid en directeur Landbouwbank, en legeraalmoezenier L. Wouters. Gespreksleider Kiers vond, dat er nog vele kansen onbenut geweest waren, maar toch was de avond in zekere mate geslaagd geweest. Na de officiële

sluiting werd tot 11 uur onder leiding verder gediscussieerd en daarna nog onderling. Het groeide toen zelfs uit tot een klein debat.

Een lofzang aanheffen op de verenigingslokalen van de **H.J.G.-Rotterdam** is niet meer nodig. Marie Westeneng schreef daarover in Libertijn no. 3 reeds: „Daar heerst een prettige sfeer, de inrichting is fantastisch en de mensen die de zorg hiervoor hebben zijn reuze aardig”. Vrijdag 21 april jl. was het feest aan de Rotterdamse Vondelweg toen de officiële opening plaatsvond. De studiezaal en het sociëteitslokaal met bar en bijbehorende fris- en andere drankjes, werden op waardige wijze in gebruik genomen. Enkele korte speechjes waarin vooral de H.V.-gemeenschap en de gemeente Rotterdam werden bedankt voor hun genereuze bijdragen en een aantal medewerkers voor hun daadwerkelijke bijdragen in de vorm van timmer-, schilder- en zovele andere werkzaamheden. De H.J.G.-Rotterdam is thans een geestelijk centrum voor hen die niet godsdienstig zijn met een eigen toepasselijke behuizing.

Kontaktbijeenkomst HJB 16 april 1967

Op deze jaarlijkse kontaktbijeenkomst kwamen de afgevaardigden van de HJB-afdelingen bijeen. Er werden ideeën uitgewisseld en nieuwe richtlijnen opgesteld.

We zullen de connecties met de mentoren verstevigen, meer kontakten met andere verenigingen onderhouden en we overwegen koninklijke goedkeuring aan te vragen om zowel organisatorisch als financieel sterker te staan.

In samenwerking met de werkgroep organiseren we een mentorbijeenkomst en de organisatie van het internationaal kamp is al in een vergevorderd stadium.

De afdelingen hebben met veel moeilijkheden te kampen gehad maar de meeste zijn deze grandioos te boven gekomen.

HJB-Arnhem draait bijzonder goed, met veel leden, goede programma's en de bibliotheek van de NVSH als honk.

HJB-Eindhoven is een jonge enthousiaste afdeling met een enorme ledengroei.

HJB-Den Haag is weer begonnen met een kas, goede programma-mogelijkheden, misschien een zaaltje en een nieuwe mentor op het oog.

HJB-Hilversum heeft een eigen kelder, contact met een Lutherse groep en gezonde kritiek op het bestuursbeleid.

HJB-Leiden heeft een heel eigen karakter met verspreid wonende leden, maar een gebrek aan kandidaten voor het bestuur.

HJB-Zwolle heeft met een stel aktievelingen het ledental, na een zware crisis veroorzaakt door een massaal ledenvertrek, weer op peil gebracht. De afdeling heeft veel ideeën en krijgt de beschikking over een kelder.

Ook zijn er plaatsen waar het niet zo best gaat, bijv. **HJB-Asse**, waar wel leden zijn maar geen bestuur; en **HJB-Enschede**, waar wel een bestuur is maar geen leden, en plaatsen waar het nog helemaal niet gaat, bijv. in **Amsterdam** en **Groningen**.

Ook deze afdelingen hopen we omhoog te helpen. En met het oog op het humanistisch vormingsonderwijs op scholen en in het leger, en de toenemende belangstelling voor de HJB verwachten we al spoedig een grote opbloei van deze vereniging.

Sekr. M. Margadant,
Rigelstraat 122, Hilversum

Ik wens donateur/abonnee te worden van het jeugd- en jongerenblad „Libertijn”.

Mijn naam is:

Adres:

te:

man/vrouw

Ik ben aangesloten bij:

en stort f op uw girorekening.

Handtekening

Ik wens donateur/abonnee te worden van het jeugd- en jongerenblad „Libertijn”.

Mijn naam is:

Adres:

te:

man/vrouw

Ik ben aangesloten bij:

en stort f op uw girorekening.

Handtekening

DRUK : STORM UTRECHT-MARSSSEN

Kan ongefrankeerd
verzonden worden

ANTWOORDKAART
Machtiging nr. 3167
AMSTERDAM 17

Libertijn
Postjeskade 43-1
Amsterdam-W.

Kan ongefrankeerd
verzonden worden

ANTWOORDKAART
Machtiging nr. 3167
AMSTERDAM 17

Libertijn
Postjeskade 43-1
Amsterdam-W.